

७१२३

७

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४४४३७७ (७४४५)

ग्रंथ नाम चिह्न चिह्न.

विषय

[अध्या २ व ३ अपूर्ण]

1

श्रीमच्चिदंबरमंगलमूर्तये नमः ॥ निर्विघ्नस्तु ॥ श्रीमच्चिदंबरकर्ता ॥ श्रीरस्तु ॥ ॐ श्रीचिदंबरगुरुनवाविहारा ॥
जयजयाभक्तकामपूरा ॥ व्यापकतूंस्वार्तरा ॥ आनंदसागरातुजनमी ॥ १ ॥ तूंचत्रह्याविष्णुमहेश्वर ॥ गणपति
सरस्वतीवागीश्वर ॥ तूंचिसद्गुरुवरचराचर ॥ तुजविणजगदीश्वरआननसे ॥ २ ॥ तुजनमितांजीसद्गुरु ॥ सकल
सुरवरतुष्टीअपारु ॥ ऐसेंजाणोनिमीनमस्कारु ॥ करितोंपरात्परुतुजलागीं ॥ ३ ॥ तुजनमितांसर्वारिष्ट ॥ नष्ट
होतीभक्तांचेकष्ट ॥ ह्यणोनिकरुणाकरमीविस्मष्ट ॥ वादितांसितुष्टुदोवोनी ॥ ४ ॥ पूज्यजोत्रिभुवनामाझारी ॥ उद्भव
ज्याठार्थीचराचरलहरी ॥ नाचतीलोपतीसर्वैचअंतरिं ॥ तोहृन्मंदिरस्थतंसद्गुरु ॥ ५ ॥ ज्याच्याप्रीत्यर्थाविद्रज्जन ॥
वैराग्येंसन्यासपूर्वकआचरण ॥ करुणिवरितीजेंपरपदगमन ॥ तेसद्गुरुवरणवांदितों ॥ ६ ॥ सत्यशांततेजोमूर्ति ॥
आविक्रयविमलज्याचीदीप्ति ॥ जोनिअपेरकबुद्धिवृत्ति ॥ त्याचिदंबराप्रतिनमनमाझे ॥ ७ ॥ ज्याच्यास्मरणेंविघ्न
पळती ॥ भजनींहोतसेस्थिरवृत्ति ॥ अगम्यप्रसादिकायातीआते ॥ तोसरस्वतीपतिवांदितों ॥ ८ ॥ जोअसेसर्वातें
परदेवता ॥ तोचआमुचासद्गुरुमातापिता ॥ अवाभ्राताकुलदेवता ॥ भवार्णवत्राताआह्मांतें ॥ ९ ॥ तुजनमितां
सद्गुरुराया ॥ बुद्धिदेशीगुणवर्णायि ॥ अगाधतत्त्वचिंतकाया ॥ करुणशीलदयादीनावरी ॥ १० ॥ कर्ताकर-
वितातूंसमर्था ॥ तुजनमितांमूढहीज्ञाता ॥ होतोशाणकविभार्ता ॥ शरणकृपावंतातुजआलों ॥ ११ ॥ आतांमाझे
हृदयमंदिरांत ॥ बैसोनितुवांचिनिश्चित ॥ अर्पणधोतवसुस्तवारत ॥ करुनिनिमित्तमात्रमजलागीं ॥ १२ ॥ ऐसें
स्तवितांचिदंबरनाथ ॥ दासाचेहृदयींहोऊनिव्यक्त ॥ निजचरितआपणाचिसमर्थ ॥ आरंभकरितअत्यादरें ॥ १३ ॥
शंकरहरिसूर्यासी ॥ बंदूनिशक्तिगणपतीसी ॥ तैसेंचिगुरुकाशीनाथयाज्ञवल्क्यासी ॥ आरंभुंग्रंथासिसप्रेमें ॥ १४ ॥
याचिदंबरचरित्रांत ॥ व्यक्तहोईलधर्मवेदोक्त ॥ उपनिषत्प्रतिपाद्यआत्मसिद्धांत ॥ प्राकृतजनार्थनिरूपिलासे ॥ १५ ॥

श्रोतृपापविध्वंसक ॥ कलिकल्मससंहारक ॥ सद्यःशुभेच्छादायक ॥ सद्गुरुनायकचरित्रहे ॥ १६ ॥ श्रीमद्व्यं
 चिदंबरचरित्री ॥ दंभभयभक्तीनेहीजरी ॥ जोकोणीमानवाविश्वासधरी ॥ सर्वासिद्धिवरीत्यालार्गी ॥ १७ ॥ श्री-
 मच्चिदंबरचरित्रपठती ॥ श्रवणकरितीकिंवानमित्री ॥ तत्कालखांचियापवित्रचिर्ची ॥ श्रीगुरुनाथनिवासकरी १८
 श्रीमच्चिदंबरक्षेत्रप्रसिद्ध ॥ केंगेरीनामस्वतःसिद्ध ॥ शैवागममहोत्सवसंग्रहप्रसिद्ध ॥ होतसेतेथेंप्रतिवर्षी ॥ १९ ॥
 तोपहावयानारीनर ॥ सर्वदेशनिवासीजनेअपार ॥ मिलालेअसंख्यातद्विजवर ॥ बहुतथोरपूर्वदेशस्थ ॥ २० ॥
 पाहूनिआल्हादकशंकरोत्सव ॥ चिदंबरठिवोनिप्रेमभाव ॥ भवभयजचरित्रश्रवणास्तव ॥ अत्युत्सुकजाहले ॥ २१ ॥
 प्रातःस्नानकरुनिसमाहित ॥ प्रेमेंमाविस-पूजासारीत ॥ वेगलेश्रीचिदंबरध्यानकरित ॥ आद्यशिवनामजपतसप्त
 दिन ॥ २२ ॥ ब्राह्मणभक्तिओलखोनेहे ॥ वृद्धब्राह्मणवेषधरनी ॥ आलेसद्गुरुवरत्यास्थानी ॥ ब्राह्मणसन्निधानी
 सप्रेमें ॥ २३ ॥ त्यांचेंतेजपाहूनिद्विजवर ॥ करितीअभ्युत्थानमस्कार ॥ प्रार्थितकिरुनिअत्यादर ॥ वारंवार
 सप्रेमें ॥ २४ ॥ स्वामीआपणकोठीलकाण ॥ अलौकिकतवस्वरूपलावण्य ॥ आनंदसागरीआमुचेंमन ॥ करितें
 स्नानपाहोनी ॥ २५ ॥ याज्ञवल्क्यशुकदत्तत्रिभ ॥ योगीशकिंवावामदेवसदय ॥ कोणआपणसांगागुरुराय ॥ वंदूं
 अभयपायआपुले ॥ २६ ॥ ऐकोनिमुनिबोलेमधुराचर ॥ मीतरीएकगरीवविप्रसाचार ॥ किन्निमित्तपुसतांआदरितां
 फार ॥ चिदंबरोत्सवार्थआलोंमी ॥ २७ ॥ मगयासीबोलतीब्राह्मण ॥ चिदंबरगुरुचरित्रामृतपान ॥ करावया
 तृपितआह्मीद्विजजन ॥ पानआपणकरवावें ॥ २८ ॥ जरीहेइच्छाहोयसकळ ॥ तरीकृतकृत्यआह्मीनिखिल ॥
 ब्राह्मणवचनऐकूनिप्रेमळ ॥ भक्तवत्सलकायबोले ॥ २९ ॥ अहोद्विजेंद्रतुह्नीभाग्यवंत ॥ श्रवणोत्सुकजेकींचिदंबर-
 कथामृत ॥ एतावत्कालभूमंडलांत ॥ कोणीमजप्रतनविचारिलें ॥ ३० ॥ चिदंबराख्यानतंवबहुत ॥ मजअसेदृष्टश्रुत ॥

2A

तैयथामतितुह्याकथित ॥ सादरचित्तएकवै ॥ ३१ ॥ ज्याच्यास्पर्शेजन्ममरण ॥ जरादिव्याधिहोयखंडन ॥
तुष्टोनि संसारश्रमबंधन ॥ मानवगणमुक्तहोय ॥ ३२ ॥ आतांसोडोनि कालकालभय ॥ प्रापंचिकतळमळहायहाय ॥
एकाग्रचित्तहोऊनिनिर्भय ॥ चरित्रश्रवणसवयलावावी ॥ ३३ ॥ द्विजहोधर्महानिकलियुर्गी ॥ होतसेवारंवारया
लागी ॥ सर्वेशअवतारधरोनिजगी ॥ धर्मसंरक्षणकरितोकी ॥ ३४ ॥ भविष्यकलिवर्णनीव्यास ॥ ऐसेसांगेंस्व-
शिष्यांस ॥ कींअवतारश्रीमहेशास ॥ वारंवारघणेंलगे ॥ ३५ ॥ कलियुगारंभापासून ॥ जेजेशिवावतार
झालेजाण ॥ सांगतसेतुह्यातेतेखूण ॥ धर्मसंस्थापनेनेंझाले ॥ ३६ ॥ प्रबळजहाळेंजैनमत ॥ लोपलेंसर्वकर्मवे-
दोक्त ॥ तेव्हांशैवभट्टपादनामांकित ॥ होऊनिवेदमत्तस्थापिले ॥ ३७ ॥ अद्वैतमार्गउद्धारार्थ ॥ शंकरदुजाअव-
तारवरित ॥ नामेंशंकराचार्यविख्यात ॥ द्वैतांधकारउडाविला ॥ ३८ ॥ त्याचाशिष्यविख्यातमंडन ॥ आचा-
र्यभाष्यीवार्तिककथन ॥ करोनिअद्वैतसंस्थापन ॥ वेदमार्गकरितसे ॥ ३९ ॥ कर्मकांडींअन्यार्थजाणोन ॥
हरआपणविद्यारण्यहोवोन ॥ चाच्येवेदांवरतीमाध्यकून ॥ वेदमार्गस्युपिला ॥ ४० ॥ प्रभाकरदीक्षितविख्या-
त ॥ वेदमार्गपरंपरागत ॥ संस्थापनेकरुनिशिष्यवत ॥ शरीरगुप्तज्ञेहला ॥ ४१ ॥ मगहोऊनिअप्पय्यादी-
क्षित ॥ धर्ममार्गदावोनियांबहुत ॥ ऊर्ध्वतदशोसिवास्त्वान् ॥ अणिलेवादिमतखंडोनी ॥ ४२ ॥ श्रीपादश्री-
वल्लभकुरवपुरी ॥ प्रख्यातजाहलेमाहिवरी ॥ धर्मसंस्थापनबहुतांपरी ॥ केलेंसाचारयाजगी ॥ ४३ ॥ नृसिंहस्वा-
मीचेंरसाळचरित ॥ श्रीगुरुचरित्रनामेंप्रख्यात ॥ तेषाहतांशिवावतारनिश्चित ॥ कळोंयेईलसर्वासी ॥ ४४ ॥
पंपाक्षेत्रीविष्णुनामा ॥ धर्मसंस्थापनेचियाकामा ॥ दावोनियांअघटितमाहिमा ॥ तुंगातीरीगुप्तझाले ॥ ४५ ॥
त्याचपरीआतांचिदंबर ॥ आद्यनामेंधरोनिअवतार ॥ अगाधमाहिमादाविलामहीवर ॥ सद्गुरूपरात्परसर्वांसि-

(3)

तो ॥४६॥ ज्याचें चरित्र श्रवणीपडतां ॥ विरुनिजातसे भवव्यथा ॥ इहा मुत्र अखंडित तत्वता ॥ सौख्यसाध्यता-
लाभ होय ॥४७॥ सकल मनकामना साधती ॥ चिदंबरी विश्वास ज्याचे चित्ती ॥ मोक्षश्रीत्याच्या पार्याला गती ॥
निरायास गतियेवोनी ॥४८॥ मुनीश्वर द्विजेंद्रसुताद ॥ कैवल्यकिकर एकोनि विशद ॥ करीतसे जरी मतिमंद ॥
चिदंबरपदारविदंबंदूनी ॥४९॥ स्वस्तिश्री चिदंबरचरित ॥ ऐकतातुल्लसद्गुरुनाथ ॥ श्रवणकराहो चिदंबरभक्त ॥
प्रथमोऽध्यायस्वाद्गुतरहा ॥ ५० ॥ श्रीचिदंबरार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

प्रथमोऽध्याय समाप्तः

श्रीचिदंबरगुरुमूर्तयेनमः ॥ श्रीमच्चिदंबरःकर्ता ॥ श्रीरस्तु ॥ जयजयसद्गुरुकल्पवृक्षा ॥ कृपासागरांतरसा-
 क्षा ॥ करितीभक्तजीजीअपेक्षा ॥ पूरकदीक्षाधरियेली ॥ १ ॥ परीकल्पवृक्षातळीवैसल्यावर ॥ कल्पनारूप-
 सिद्धिपावतोनर ॥ तुजस्मरतांहीराहोनिदूर ॥ धांवसीसद्गुरुवरतेथेही ॥ २ ॥ जयजयअनाथनाथाचिदंबरा ॥
 दीनबंधुकुरुणासागरा ॥ जयजयाजीजगदोद्धारा ॥ भक्तिमूर्तिगुरुमुखमूर्ति ॥ ३ ॥ निश्चयकरोनिसद्गुरुनाथा ॥
 श्रीचरणींठेवोनियांमाथा ॥ प्रवर्तलेंचिदंबरकथा ॥ दर्णावयामतिमंद ॥ ४ ॥ कृपाकरोनिदीनावरी ॥ ग्रंथ-
 सिद्धीसनेईलवकरी ॥ हेंचिमागतोंमीपरोपरी ॥ जीवअधीरीहोवोनी ॥ ५ ॥ ऐकाभाविकजनसमस्त ॥ गता-
 ध्यायींचिदंबरकथामृत ॥ पाजवोनिमुनीश्वरकंतुस ॥ सिद्धशालेसर्वासी ॥ ६ ॥ मगप्रणामकरूनिद्विजवर ॥
 मुनीश्वराप्रार्थितीजोडुनिकर ॥ हाचिदंबरअवतारसाचार ॥ कृपादेववरप्रभुदला ॥ ७ ॥ चिदंबरहाकवणवंशी ॥
 घेताझालाअवतारासी ॥ याचेअलौकिकआचरणसी ॥ कथसबाह्यासीकथें ॥ ८ ॥ ज्याचेकीर्तीनेत्रिभुव-
 न ॥ सर्वत्रआच्छादिलेंपूर्ण ॥ तोहासांकरकींनारायण ॥ यांचेनिरूपणकरावें ॥ ९ ॥ ऐकोनिविप्रांचीविन-
 णी ॥ संतोषेमुनीश्वरमर्नी ॥ कायबोळलासद्गुणवर्णी ॥ चिदंबरचरणींवंदनी ॥ १० ॥ बहुतमातलाकलि-
 राज ॥ सद्धर्महोतनिर्वाज ॥ धरणीसांगवैद्यानेजहज ॥ पातलीसहजपरमेशासी ॥ ११ ॥ गोरूपधरूनीकै-
 लासासी ॥ जाऊनीआक्रोशीशंकराशी ॥ अधविष्टांचेंधारमजशी ॥ जाहलेबहुवसीगुरुराया ॥ १२ ॥ हृद्रत-
 चंद्रशेखरओळखोनी ॥ अशरीरवाचेबोलिलाअवनी ॥ जागेनिश्चितवसेमर्नी ॥ तुझीकहाणीजाणतों ॥ १३ ॥
 तपस्वीमार्तंडदीक्षित ॥ धर्माचरणींदक्षसांप्रत ॥ त्याचापुत्रहोऊनिअवचित ॥ वेदसंमतधर्मस्थापीन ॥ १४ ॥
 धरणीआनंदोनीपरतली ॥ परमेशध्यानकरितराहिली ॥ तोंदीक्षितभवनींअवतरली ॥ कृपासाजलीचिदंबरमूर्ति ॥ १५

5

अध्याय दुसरा.

सद्धर्मआणिभक्तरक्षण ॥ नित्यश्रौतकर्मआचरण ॥ अनादिवेदमार्गसंरक्षण ॥ हेंचिमुख्याचरणचिदंबरी ॥ १६ ॥
शिवावतारहणतीकोणीयासी ॥ कोणीयासीहणतीहृषीकेशी ॥ परीजोमूळसर्वहीदेवांसी ॥ गुणातीतगुणरा-
शीपरब्रह्म ॥ १७ ॥ एतदर्थीव्यासवचनपुराणांतरी ॥ कथाअसेअतिकुसरी ॥ ऐकासांगतोंहोनिधीरी ॥
निश्चयसर्वातरिंठेवोनी ॥ १८ ॥ वसुदेवदेवकीपुकीती ॥ बोललीश्रीकृष्णापती ॥ कंटकाग्रींपूर्वीनिश्चिती ॥ बहुता
रीतितपकेलें ॥ १९ ॥ सप्तजन्मींतुंपुत्रव्हावेंहणून ॥ तपआचरितांतुजकृप्राउपजून ॥ कृपाळूजाहलासीभक्ताधी-
न ॥ स्वरूपस्वीकारूनपुत्राचें ॥ २० ॥ परीतुझेंबाल्यगोकुर्षीगेलें ॥ तारुण्यहस्तिनापुरींहरपलें ॥ बाल्यता-
रुण्यचरित्रनपाहिलें ॥ नयनननिवलेआमुचे ॥ २१ ॥ असुनिपुत्रतुजसारिखा ॥ अनुभविलेंनाहींपुत्रहरिखा ॥
निष्फलझालेमनोरथदेखा ॥ श्रीहरिसुखाकरिता ॥ २२ ॥ ऐकोनिमात्तापितयांचीवाणी ॥ सोतकंठबोले-
चक्रपाणी ॥ मकरावीतुझींचितामनी ॥ मद्रचस्पर्णीअसोह ॥ २३ ॥ कलियुगींआपणव्याघ्रपुरीं ॥ घो-
रतपआचरालमहीवरी ॥ घेईनअवतास्मीतदुपरी ॥ तुमचेउदरींनिश्चयें ॥ २४ ॥ सत्यकरावयाहेंवचन ॥
जाहलाश्रीकृष्णदीक्षितनंदन ॥ करावयाभक्तभक्तजन ॥ चिदंबरअभिधानस्वीकारी ॥ २५ ॥ मार्तंडदीक्षि-
ताचेंपूर्ववृत्त ॥ ऐकासांगतोंयथाश्रुत ॥ विजापुत्रप्रांतीगोठेग्रामांत ॥ असेशाश्वतज्योतिषवृत्ती ॥ २६ ॥ हो-
राशास्त्रज्ञनागेश ॥ त्याचाहोतामूलपुरुष ॥ त्याचीपत्नीगंगानामेंविशेष ॥ पतिसेवेसीसादर ॥ २७ ॥ त्या-
चापुत्रनाभेंशंकर ॥ पार्वतीतत्पन्निगुणसुंदर ॥ तत्तनयज्यंबकगुणसागर ॥ धुरंधरजोवेदशास्त्री ॥ २८ ॥
त्याकृष्णानामेंभार्यासत्य ॥ जाहलेतीतेंसहातनय ॥ त्यांतजोकींअसेकनीय ॥ उत्पात्तिनिलयतोसहुरूचें ॥ २९ ॥
मार्तंडनामेंविख्यात ॥ जितेंद्रियपितृशुश्रुवणींरत ॥ शिवभक्तजोजीवन्मुक्त ॥ संसारींविरक्तवृत्तीचा ॥ ३० ॥

॥ ६ ॥

(5A)

एकदांत्याचे अंतरीं ॥ ज्योतिर्वृत्तीचात्रासभारी ॥ उपजोनि बहुविचारकरी ॥ बहुतांपरी अनुतापें ॥ ३१ ॥
आमुचे जिणें पराधीन ॥ त्यांत ही दुष्प्रतिग्रहदान ॥ प्रत्यर्हीदुरन्नभोजनादिकरून ॥ त्रासलें मनफारहें ॥ ३२ ॥
पापसंग्रह होय अपार ॥ येरीती अनुतापोनि फार ॥ निघालानि जसदनावाहेर ॥ काशीपुरापातला ॥ ३३ ॥
तेथें स्वप्रकाशनामक ॥ ब्रह्मनिष्ठसन्यासी असे पुढील ॥ त्याचें लात्रत्वस्वीकारुनि देख ॥ एकनिष्ठसम्यक्सेवाक-
री ॥ ३४ ॥ आदौ शतपथब्राह्मण ॥ अभ्यासिलें राजकडोन ॥ मग त्याचिया कृपें श्रुतिशास्त्रीं जाण ॥ अत्यं-
तनि पुणजाहला ॥ ३५ ॥ गुरुनें आह्वेदेतां जाण ॥ मुरगोडीं पातलां शिष्यजाण ॥ गृहस्थाश्रमसंपादीपरिपूर्ण ॥
वेदोक्ताचरणसांभाळी ॥ ३६ ॥ श्रौतदांततपादेक्ष ॥ आश्रितो वग्निरपेक्ष ॥ केला सोमयागश्रुतिपक्ष ॥ एका-
ग्रलक्षलावोनी ॥ ३७ ॥ बहुतां शिष्यसंपादिले ॥ शास्त्रार्थदीक्षाककेले ॥ मंत्रभाष्यानुसारें चालविले ॥ प्रयोग-
हीपोडश ॥ ३८ ॥ श्रौतप्रयोगही समावधि ॥ केले कर्मसंपादकारबुद्धि ॥ दाविली बहुतासी अद्भुतसिद्धी ॥
परहितार्थगुरुकृपें ॥ ३९ ॥ परी अफुल्यलाभदीक्षितासी ॥ उदायतेणें दुःखवत्नीसी ॥ दुश्चितनारीनसावीकवणा-
सी ॥ ह्यगोनि मुतप्राप्तीसी निघाला ॥ ४० ॥ प्रथम आला गुणो लक्षेत्रासी ॥ पूजाप्रार्थनाकरी सोमनाथासी ॥
आरंभिलें गायत्रीपुरश्चरणासी ॥ नेमनिष्ठ अवासी राहोती ॥ ४१ ॥ तेथें केली पुरश्चरणें तीन ॥ पुढें मुंबापुरक्षेत्री-
येऊन ॥ स्वप्रकाशेश्वरलिंगार्चे स्थापन ॥ समुत्साहमनें केलें ॥ ४२ ॥ अश्वत्थआम्रवृक्षवापीसी ॥ संस्थापन-
करुनि प्रासादासी ॥ एकसंवत्सरतपोराशी ॥ करी अनुष्ठानासी त्याठायीं ॥ ४३ ॥ मग मार्तंडक्षेत्रहिप्परीगांव ॥
जावोनि तेथें दीक्षितराव ॥ विधियुक्तपूजोनि स्वयमेव ॥ करी पुरश्चरणवेदमातेचें ॥ ४४ ॥ षण्मासहोतां अनुष्ठान ॥
बोले मार्तंडस्वप्नीयेऊन ॥ तपतुझे सिद्धशालें जाण ॥ तुझे अभिष्टजाणतां ॥ ४५ ॥ संततीनि भिन्नकरि सीचिता ॥

(6)

अध्याय दुसरा.

परीसत्यसांगतोंतुजआतां ॥ येथूनिदक्षिणेसीतत्वता ॥ असेचिदंबरनामक्षेत्र ॥ ४६ ॥ आकाशलिङ्गपंचसभातेथ ॥
असेगायत्रीग्रामविख्यात ॥ उपमन्युव्याघ्रपादकण्वादितेथ ॥ भक्तप्रख्यातवरलाधले ॥ ४७ ॥ क्षीराब्धिकावेरी
शिवगांग ॥ तीर्थेअसतीतेथेंचांग ॥ विष्णुब्रह्मादिकदेवदंग ॥ जाहलेअभंगज्याठार्या ॥ ४८ ॥ साक्षाच्चिदंबर
भक्तवत्सल ॥ स्वयेंतेथराहोनिअखिल ॥ भक्ताभोष्टहीसार्वकाल ॥ पुरवीकनवाळदीनाचा ॥ ४९ ॥ क्षेत्रमहि-
मानकायवर्णू ॥ स्वयंभूस्थानभक्तकामधेनु ॥ तपोभूमिपापांधकारभानु ॥ अनुपमगुणुमहीवरी ॥ ५० ॥ याचें
माहात्म्यआद्यंत ॥ स्कंदपुराणीकेलेंव्यक्त ॥ श्रीमानव्यासमुनिभणीत ॥ तेहेंगुप्तक्षेत्रभूमीवरी ॥ ५१ ॥ मार्त-
ण्डेश्वरआज्ञाकरीयासी ॥ जावेंत्याचाचिदंबरक्षेत्रासी ॥ चिदंबरप्रसन्नहोजुतिसंतोर्षी ॥ तुमचीकुशीपावित्रकरी ५२
ऐसेंबोलोनिअंतर्धान ॥ पावतांदीक्षितजागृतहोउज ॥ शान्तिप्रक्रियासार्वकाल ॥ प्रसादघेऊननिघाला ॥ ५३ ॥
मार्गीपाहेस्कंदपुराण ॥ त्यांतअनुपमक्षेत्रवर्णन ॥ वाचुनिधालेंयाचेंमन ॥ सदारगमनकरीतसे ॥ ५४ ॥ क्षेत्र-
महिमानविप्रसमस्त ॥ सांगतांभासेलअत्यद्भुत ॥ पृथ्वीपातसंजारोगेंव्याप्त ॥ तीर्थेकरीतफिरतसे ॥ ५५ ॥ ग-
लितकुट्टसर्वांगीजाण ॥ दुर्गधिसुटेव्याकुलप्राण ॥ पृथ्वीनीबहुततीर्थेकरून ॥ होयउदासीनचक्रवर्ती ॥ ५६ ॥
युगचौकडियायुगयुगांतर ॥ गुप्तप्रगटादिसेपृथ्वीतर ॥ आकाशलिङ्गनिराकार ॥ ईश्वरावतारतेथूनी ॥ ५७ ॥
सेतुबंधरामेश्वरमात्रराहिला ॥ राजाप्राणधायामिद्धज्ञाला ॥ तैथजावेंहानिश्चयकेला ॥ पादचारीज्ञालाचक्रवर्ती ५८
रामेश्वरासीजाणेंअसे ॥ ससैन्यचक्रवर्तीचालतसे ॥ चिर्चीढद्विग्नचिंताकरीतसे ॥ उपेक्षिलेंकैसेईश्वरें ॥ ५९ ॥
सैन्यासहितउतरलावर्नीजाण ॥ पश्चिमाब्धिउरलादीडयोजन ॥ राजाराहेमुक्कामकरून ॥ एकांतीखिन्नचित्तवैसे
॥ ६० ॥ एकांतीवैसलाअरण्यासी ॥ माध्यान्हीऔदुंबरछायेसी ॥ समीपजलकदर्दमासी ॥ राजादृष्टीसीपाहत-

॥ २ ॥

(6A)

श्रीमच्चिदंबरोजयतु ॥ ॐ नमोजीचिदंबरसद्गुरु ॥ भवसिधुपात्रीजोतूतारू ॥ तवनामस्मरणहाचिनोरू ॥
देईउतारूदासहा ॥ १ ॥ इतुल्यानेचहोऊनिसंतुष्ट ॥ वारिशीलभक्तांचेभवकष्ट ॥ अनुवादतीयापरीओष्ट ॥
जगच्छ्रेष्ठसज्जनाचे ॥ २ ॥ तुजनमितांहीमतिमंद ॥ करितीउपनिषदार्थसंवाद ॥ ऐकिलात्वत्कृपौघअगाध ॥
ह्यणोनिपदस्वादइच्छितो ॥ ३ ॥ दीक्षिततपानेतुष्टहोसी ॥ दिधुलेंप्रत्यक्षदर्शनत्यासी ॥ प्रेमभरेंआलासीत्याचे
कुशी ॥ त्यातुजसींनमनमाझे ॥ ४ ॥ आतांश्रोतेएकासावधान ॥ आर्तडदीक्षिताचेंशिवाराधान ॥ दृढभक्तीनें
चालविलेंअनुष्ठान ॥ करितोकथनअद्यत ॥ ५ ॥ ब्राह्ममूर्तीउठोन ॥ चिदंबरतीर्थोस्नानकरून ॥ आवश्यक
नित्यकर्मआटपोन ॥ शिवपूजनकरीतसे ॥ ६ ॥ भक्तिपूर्वकमहोपचारेंसी ॥ नित्यपूजीतसेशिवासी ॥ आ-
सनमांडूनिचैलाजिनकुशेसी ॥ पुरश्चरणासीआरंभी ॥ ७ ॥ ब्रह्मनिष्ठचित्तेद्रिय ॥ सर्वाभूर्तीमानससदय ॥
चित्तींस्मरताचिदंबरपाय ॥ जपस्वष्टियायवेदमार्तवा ॥ ८ ॥ मध्यान्हपर्यंत्याप्रकारें ॥ मंत्रजपेएकाग्रविचारें ॥
पुन्हास्नानपूजनादिक्रमवारें ॥ नित्यकर्मकरीतसे ॥ ९ ॥ तपामुनिअस्तमानपर्यंत ॥ आसनमांडोनीयानिश्चित ॥
वैसेत्यावरीएकाग्रचित्त ॥ चिदंबरध्यानकरीतसे ॥ १० ॥ महोपचारेंपुन्हास्नान ॥ महोपचारेंशंकरपूजन ॥
करोनीसाष्टांगनमन ॥ मगजपासीआरंभी ॥ ११ ॥ जपकरानिद्रादशघटी ॥ आसनसोडोनिउठाउठी ॥ अर्ध
शेरदूर्वारसघोटी ॥ आनंदपोटींनसमाये ॥ १२ ॥ आनिशीधध्यानकरित ॥ कृष्णाजिनआस्तरोनिदेउळांत ॥ मग
निद्रायत्किंचित ॥ असेघेतविश्रांत्यर्थ ॥ १३ ॥ एंवघोरकरितांतपश्चरण ॥ जाहलेंएकसंवत्सरपूर्ण ॥ तेव्हां
चिदंबरसंतुष्टहोऊन ॥ दीक्षितासीदर्शनदीधलें ॥ १४ ॥ मध्यरात्रींचिदंबर ॥ उभाराहोनिदीक्षितासमोर ॥
हाकमारीऊठवासत्वर ॥ तुष्टलोथोरतपपाहूनी ॥ १५ ॥ निर्विकल्पसमार्थीतदीक्षित ॥ ध्यानकरितांझालाएकांत ॥

(७)

अध्याय तिसरा.

तेयदेवहाकदेवोनिबोलत ॥ तेश्रवणींनशिरततेधवां ॥ १६ ॥ करुणाब्धिचिदंबरकनुवाळें ॥ निजहस्तेंमस्तकहा-
लविलें ॥ जागृतहोतांचिगडबडले ॥ प्रकाशितपाहिलेंमंदिर ॥ १७ ॥ नेत्रउघडोनिपाहतीदीक्षित ॥ तेजपस-
रिलेंसेअत्यद्भुत ॥ ज्यापुढेंसूर्यतेजहीलोपत ॥ दिव्यपाहततेजसें ॥ १८ ॥ दीक्षितसावधहोवोन ॥ समोरपा-
हतांपंचवदन ॥ दिशूंलागलाविराजमान ॥ आनदघनचंद्रशेखर ॥ १९ ॥ दैदिप्यमानचंद्रसूर्याग्निनेत्र ॥ जटाजूट
शोभतीविचित्र ॥ दशभुर्जीदशायुधकर्पूरगात्र ॥ चिदंबरपवित्रशोभते ॥ २० ॥ भस्मोत्थूलितविलसेसर्वांग ॥
कंठीरुंडमाळाझळकेचांग ॥ मस्तकींरुद्रप्रवाहगांग ॥ शोभतोअभंगसांवर्षाति ॥ २१ ॥ रुद्राक्षमाळांनींआंगवेष्टि-
लें ॥ व्याघ्रचर्मअसेपरिधानकेलें ॥ मंदिरजवाहरींवेसले ॥ त्रिपुंड्रींशोभलेंललाट ॥ २२ ॥ त्रिभुवनमुंदरीज-
गन्माता ॥ सर्वालंकारलेवोनिअतंता ॥ त्रामांगीदनालगोनिवैसतां ॥ अपूर्वलावण्यताफांकली ॥ २३ ॥
त्रिशूलडमरूवामकरिं ॥ गजास्यत्रिरंजीवमांडादरी ॥ नेत्रकटाक्षेंकृपालहरी ॥ प्रसन्नास्येंप्रेरीतसे ॥ २४ ॥
ब्रह्माविष्णुआदिमुरवर ॥ चिदंबरसेवेसीतत्पर ॥ समाकृतजोडोनीयांकर ॥ सादरहोजनितिष्ठती ॥ २५ ॥
सप्तऋषीश्वरशिष्यांसमेत ॥ उपनिषद्सुक्तेंसेवित ॥ अण्णरागणसंधेवहीसेवित ॥ निजविद्येंतचिदंबरा ॥ २६ ॥
शंकरासीपाहोनिआनंदभरित ॥ होवोनिदीक्षितकरीदंडवत ॥ आनंदवाष्पेंचरणक्षालित ॥ मोकळ्याकेशेंपाय
झाडी ॥ २७ ॥ चिदंबरशरणागतवत्सल ॥ दीक्षितासीउठवीतत्काल ॥ मस्तकींहस्तठेवोनिविमल ॥ सप्रेम
गालहुंगीतसे ॥ २८ ॥ सर्वेचिमस्तकआघ्राणोनी ॥ ह्मणेविप्रातुझेअंतःकरणीं ॥ जेंजेवांच्छिततेंपुरवोनी ॥
सुखीकरीननिश्चयें ॥ २९ ॥ आनंदसागरींमग्नतापसी ॥ बोलेसविनयशंकरासी ॥ देशीतरीपादसेवनमजसीं ॥
अखंडितादिवानिशीअसावें ॥ ३० ॥ चिदंबरमगबोलेहांसोन ॥ कांझालेंसुतेच्छाविस्मरण ॥ ज्याकरितांतुवांतप

॥ १ ॥

(2A)

केलेदारुण ॥ तेंकारणनाठवसी ॥ ३१ ॥ स्मरणहोवोनिद्विजवर ॥ परमेशासिदेतउत्तर ॥ तुजसारिखापुत्रसा-
चार ॥ देकृपाकरदयाळा ॥ ३२ ॥ दीक्षितासीसांगेनिजगुज ॥ धर्मरक्षणकरणेआहेमज ॥ एकपंथदोकाज ॥
तुझियाइच्छेपुरतील ॥ ३३ ॥ यास्तवतुझापुत्रहोईन ॥ करीनसद्धर्मसंरक्षण ॥ लोकोद्धारककीर्तिपूर्ण ॥ विस्ता-
रीनत्रिभुवनी ॥ ३४ ॥ दीक्षितमागेअभिवचन ॥ वाळूधेजेजन्मालआपण ॥ तेव्हांहावेआपुलेंस्मरण ॥ हीच
भाकआणअसावी ॥ ३५ ॥ चिदंबरसांगेदीक्षितासी ॥ जन्मतामाझ्यादक्षिणकर्णापाहसी ॥ शुभ्राक्षताविल्व-
मंजरीसी ॥ स्मरणचिर्तीअसोंद्या ॥ ३६ ॥ ऐसेवोलोनिअंतर्धान ॥ शंकरपावलासपरिवारगण ॥ दीक्षित
चिर्तीआनंदपावोन ॥ करीनमनअत्यादरें ॥ ३७ ॥ तपसाङ्गहायादुसरेहिनी ॥ ब्राह्मणांतर्पिलेंसुग्रासभोजनी ॥
ह्मणेअखानदेंसर्वाप्रार्थुनी ॥ चिदंबरदर्शनीपावनझाली ॥ ३८ ॥ वरप्रसन्नसांगेभार्येसी ॥ ह्मणेचलजाऊंस्वग्रा-
मासी ॥ पूजाप्रणामकरीचिदंबरासी ॥ निजभक्तासीपातला ॥ ३९ ॥ नित्यकर्मआचरितांसदनी ॥ शिवा-
नुग्रहसमयप्राप्तएकेदिनी ॥ ऋतुमतिझालीतयाचीपात्रि ॥ उवावयागभिणीईशकृपें ॥ ४० ॥ मार्तंडदीक्षितचिदं-
बरचरण ॥ स्मरोनिस्ववीर्यतीसजाण ॥ सुमहत्सुदिननक्षत्रजाण ॥ देवोनिंसंतुष्टमनकरितसे ॥ ४१ ॥ चिदं-
बरतेजपोटीयेतां ॥ अद्भुतशोभेलक्ष्मीमार्तंड ॥ गिरेचीमुखकातिपहातां ॥ आनंदवार्तासांगतसे ॥ ४२ ॥ लो-
कोत्तरजियेच्यादोहदासी ॥ ऐकाहोद्विजेंद्रअनिदंसी ॥ सदासमाधानक्षांतिमानसी ॥ प्रियवचनासीबोलतसे ४३
नेत्रझांकोनिअंतर्ज्योति ॥ पाहतांप्रेमजयेचेचिर्ती ॥ वाढतसेदिनरात्री ॥ रोमांचनिघतीसर्वांगी ॥ ४४ ॥
चिदंबरावांचोनिलक्ष्मीसती ॥ आननाठवीतसेचिर्ती ॥ अखंडध्यानकरीतवैसेती ॥ उद्गारनिघतीचिदंबर ॥ ४५ ॥
पुसेसतीसीदीक्षित ॥ दोहदकायमागेतुझेंचित्त ॥ पतिव्रताकांहींचनबोलेमात ॥ ऐक्यतापावतचिदंबरी ॥ ४६ ॥

(४)

अध्याय तिसरा.

ब्रह्माहमस्मिअसेवदनी ॥ उच्चारितसेक्षणोक्षणी ॥ हेंपाहोनिदीक्षितस्वमनी ॥ ह्यणेकायजाहलेंपत्नीते ॥ ४७ ॥
अयेदीर्घध्यानकायकरिती ॥ इच्छाकायतुझियेमानसीं ॥ विचारितांमातादीक्षितासी ॥ उत्तरऐसेंदेतअसे ॥ ४८ ॥
मीअसेंइच्छाविरहित ॥ पूर्णअलिप्तसर्वगत ॥ सर्वसांनिदानवचित ॥ मीचएकस्वामीराया ॥ ४९ ॥ एको-
निनिजकांतावचन ॥ दीक्षितकरीपुन्हाभ्र ॥ मागुतीवैराग्यधर्मज्ञा ॥ ऐशींचवचनेंवलिली ॥ ५० ॥ मज
नाहींकांहींचअपेक्षा ॥ करणेंअसेसद्वैरक्षा ॥ भक्तसंतोपणमुख्यकांक्षा ॥ स्वभावदीक्षाहेचिमाझी ॥ ५१ ॥
प्रतिदिनींऐसेंअद्वैत ॥ बोलोनिदंपत्नीकालक्रमित ॥ गर्भसंस्कारविधियुक्त ॥ करीतदीक्षितत्याखाकार्ळी ॥ ५२ ॥
ऐसेंअसतांनवमासपूर्ती ॥ होऊनिकार्तिकमासप्रीतिशी ॥ आलीकृष्णपक्षीयनिश्चिती ॥ सुमुहूर्तसंमतिमिळा-
ली ॥ ५३ ॥ श्रीवत्सगोत्रकण्वशास्त्री ॥ तिल्यातमातेंडेदीक्षितवंशीं ॥ शकेसोळाशेंवरतीऐशीं ॥ चिदंबर-
करुणाराशीजन्मला ॥ ५४ ॥ ग्रहपंचकस्वक्षेत्रीअपता ॥ शयटीदिवसदाखवीसाविता ॥ मकरलग्नउदयाये-
तां ॥ चिदंबरकृपावंतप्रगटला ॥ ५५ ॥ मंदिरावरतीपुरवर ॥ पुष्पवर्षतीअपार ॥ ऐशामुदिनींनिजअवता-
र ॥ श्रीचिदंबरप्रकटकेला ॥ ५६ ॥ प्रसवल्यावरहितमाता ॥ पुढेंवाळासिपाहेअवचिता ॥ तयींमूर्तिदिसेअ-
त्यद्गुता ॥ बहुतअपूर्वतावाटली ॥ ५७ ॥ तेजाराशींहाप्रतिदिनकर ॥ श्याममुंदरतनुसुकुमार ॥ अष्टवर्षात्मक
मूर्तिपरिकर ॥ श्रीमच्चिदंबरदयानिधि ॥ ५८ ॥ दक्षिणश्रवणींबिल्वमंजरी ॥ शुभ्राक्षताविलसताहेशिरीं ॥
पाहोनिस्वरूपआनंदसागरीं ॥ पोहतेझालेदंपती ॥ ५९ ॥ पुन्हासावधहोवोनिदीक्षित ॥ निरखोनिपाहेचिन्ह
पूर्वोक्त ॥ नमस्कारीकेवळदंडवत ॥ स्तोत्रअपारकरीतसे ॥ ६० ॥ पुरविलीसवामाझीवासना ॥ कृपासागरा
गिरिजारमणा ॥ पूर्वोक्तदाखविलीसखुणा ॥ स्वाभिवचनापूर्णकेलें ॥ ६१ ॥ तूंअससीषड्भावरहित ॥ भक्त

॥ २ ॥

(8A)

श्रीसद्गुरुचिदंबरायनमः ॥ अनन्यभावेस्मरतांज्यासी ॥ अंजनमिलेमायाभ्रमासी ॥ तत्कालमानवज्ञानराशी ॥
सुखसंतोषीहोतसे ॥ १ ॥ ऐसामहाराजयोगीश्वर ॥ श्रीचिदंबरमहेश्वर ॥ प्रगटज्ञालासेमहीवर ॥ करुणासागर
नररूपे ॥ २ ॥ ब्राह्मणांसीह्मणेमुनीश्वर ॥ चित्तचैतन्यींवावेसादर ॥ चिदंबरकथामुमनोहर ॥ ऐकतांसपरि-
वारसुखलाधे ॥ ३ ॥ जंबमातापाहेवाळासी ॥ दिशालागलितेजोराशी ॥ प्रभाफांकलीसूतिकागृहासी ॥ परम
विस्मयासीपावली ॥ ४ ॥ बालवेषधारीचिदंबर ॥ मंदहास्यकरीमुदर ॥ विप्रवनिताकन्याकुमर ॥ सपरिवार
पातल्या ॥ ५ ॥ स्नानकरोनीगंगाजळी ॥ आव्हानिलीब्राह्मणकुळी ॥ जातकरणादिविधिनिर्मळी ॥ दीक्षितें
संपादिलीशास्त्रपथें ॥ ६ ॥ सवत्सधेनुगोप्रदानें ॥ सुवर्णरौप्यकच्छदानें ॥ कार्पासऊर्णावस्त्रदानें ॥ सुप्रसन्नमनें
समर्पिली ॥ ७ ॥ यथाविधिपूजिलेभसुर ॥ ह्मणेंचामीश्वरपकार ॥ अजीजाहलेदीनावर ॥ चरणकिंकरमी
असें ॥ ८ ॥ तोंपातलेजोतिर्वेत्ते ॥ प्राहतीलप्रमुहवाते ॥ कांपाजाहलेजातकाते ॥ मातापित्यातेतोपविती ॥ ९ ॥
लोकोद्धारकहोईलबाळ ॥ वेषधारीआवेल्हाळ ॥ लोकासुखार्थजाश्वनीळ ॥ अवतरलाकृपाळभूवरी ॥ १० ॥
आलेतत्क्षणींसामुद्रिक ॥ बाळकापाहाजिकीकोतुक ॥ न्याहाळोनीआपादमस्तक ॥ चिन्हेंअलौलिकवाखा-
णिती ॥ ११ ॥ स्वयंसिद्धमहापुरुष ॥ हावालजगद्गुरुमहेश ॥ आत्मार्कज्याचेंयश ॥ प्रगटेविशेषभूमंडळी ॥ १२ ॥
भविष्यसांगोनीज्योतिर्वेत्ते ॥ गेलेआपुलियास्वस्थळाते ॥ प्राज्ञब्राह्मणीदेवतासूक्ते ॥ वेदोक्तमंत्रेंआरभिली ॥ १३ ॥
तदुपरीतेहीब्राह्मण ॥ दीक्षिताज्ञाधेअनिमुजाण ॥ जातीस्वगृहींसुप्रसन्न ॥ पुत्रमुलक्षणपाहोनी ॥ १४ ॥
वार्ताप्रगटलीग्रामांत ॥ नरनारीधांवल्यासमस्त ॥ दर्शनेंजाहल्यापुनित ॥ थोरभाग्यवंतह्मणोतयां ॥ १५ ॥
महादानंदीएकादशदिन ॥ महोत्सवींगेलेउलटोन ॥ द्वादशींसिद्धारीचक्रअवलोकुन ॥ अभिधानचिदंबरठेविलें ॥ १६ ॥

(१)

अध्याय चवथा.

पुराणपुरुषसच्चिदानंद ॥ विज्ञानमूर्तिपरमसुखद ॥ केवलपरब्रह्मआनंदकंद ॥ चिदंबरानुवादनामार्थी ॥ १७ ॥
वाखाणिलाअठरापुराणीं ॥ श्रुतिस्मृत्यादिशास्त्रप्रमार्णीं ॥ तत्ववेच्यादिकींऋषिगणीं ॥ स्तविलासुरगणींचिदं-
वर ॥ १८ ॥ दिवसदिवशींकुमारेंद्र ॥ वाढेजैसाथुकुचंद्र ॥ प्रत्यक्षप्रगटलासेयादवेंद्र ॥ करुणासमुद्रभाविकां-
चा ॥ १९ ॥ दाखवीवाललीलाकौतुक ॥ पूर्णझालासंवत्सरएक ॥ मातापितरांपरमोल्हादक ॥ जन्मदिवस-
सम्यकपातला ॥ २० ॥ वाढदिवशींआनंदथोर ॥ पिताउत्सवकरीअपार ॥ बालकांपक्कान्नेमधुररुचिकर ॥
वस्त्रालंकारसमर्पिले ॥ २१ ॥ ब्राह्मणमुवासिनीसंतर्पणा ॥ करुनिदिधल्याभोजनदक्षणा ॥ देऊनिवस्त्रपात्रा-
दिप्रावरणा ॥ याचकगणातृप्तकेले ॥ २२ ॥ द्वितीयसंवत्सरींचिदंबर ॥ चरित्रेंदाविलींअपारें ॥ अवलोको-
निमातापितरें ॥ हर्षनिर्भरेंमुखवृती ॥ २३ ॥ बालनेपथारीमहादेव ॥ खेळखेळतसेअपूर्व ॥ दाखवीमातेसी-
निजवैभव ॥ बालभावपरोपरी ॥ २४ ॥ नित्यतृप्तानेकार ॥ भक्तमनोरथाकारणेंसाकार ॥ होऊनिसमुत्सु-
कअपार ॥ स्तनपानचिदंबरकरितसे ॥ २५ ॥ कर्मापातागृहकृत्यासीं ॥ गुंततांविसरपडेतीसीं ॥ रडतरडत-
धांवेपाठितीं ॥ मातामोहेसींउचंचळे ॥ २६ ॥ लक्ष्ममातेच्यापूर्वसुकृते ॥ कोटिजन्माच्यापुण्यपर्वते ॥ मान-
वदेहींप्रगटोनिष्ठापावते ॥ बाललीलांतेंद्राविल ॥ २७ ॥ वावडेबोलमधुरसुंदर ॥ मंजुलध्वनिकंठसुस्वर ॥ प-
रिमुनीमातापितयांअपार ॥ हर्षनिर्भरनसाहवे ॥ २८ ॥ ब्रह्मेंद्रादिदेवतागण ॥ वसिष्ठपाराशरादिऋषिगण ॥
व्यासवाल्मिकादिभगवज्जन ॥ करितीस्तवनअसादरें ॥ २९ ॥ तोहायज्ञरूपीजनार्दन ॥ दीक्षितकुळींअवतरो-
न ॥ बालरूपेंकरीस्तनपान ॥ सामान्यभोजनप्रीतीनें ॥ ३० ॥ कायवर्णूतयांचेंभाग्य ॥ ज्यांपुढेंब्रह्मादिकही-
अभाग्य ॥ भ्रमळभक्तचिष्कयोग्य ॥ तेथयोग्यायोग्यनचपाहे ॥ ३१ ॥ पार्त्रींवाढितांपद्मसाम्न ॥ नजेवितां-

(११)

चीजायपळोन ॥ चपलविद्युलतेसमान ॥ अडवितांकवणानसांपडे ॥ ३२ ॥ शोधकरूनीअवलोकितां ॥ पु-
त्रासंबोखितसेमाता ॥ येईवाळागुणवंता ॥ त्वांजेवितांतृप्तिआह्वां ॥ ३३ ॥ तौंनह्मणोनीहांसेदिगवरू ॥
कींजोदुसराअनुसुयाकुमरू ॥ ज्याचामहिमागातांअपारू ॥ नारदतुंवरूभागले ॥ ३४ ॥ बाळह्मणेमातेतें ॥
आपणनयेईभोजनातें ॥ मगवळात्कारेंवाळातें ॥ भोजनगृहातेनेतसे ॥ ३५ ॥ हातींघेऊनियांकवळ ॥ ह्मणेवा-
ळाउघडींमुखकमळ ॥ क्षुधेनेंझालासिव्याकुळ ॥ घर्मलोळपुंभूलागे ॥ ३६ ॥ आग्रहेंमुखउघडीवालक ॥ तयां-
तदिसतीब्रह्मांडेंअनेक ॥ पाहूनिमृच्छापावलीक्षणैक ॥ हेनुमानासिकविसरली ॥ ३७ ॥ चंद्रसूर्यतारागणा ॥
ब्रह्मांडरचनासंपूर्णा ॥ भूमिस्वर्गपाताळजाणा ॥ अपूर्णघटनापाहतसे ॥ ३८ ॥ पूर्वीअर्जुनासिभगवंतें ॥ वि-
राटस्वरूपदाविलेंहोतें ॥ त्याचपरीकृपावंतें ॥ निजमातेतेंदाविलें ॥ ३९ ॥ सप्तकंचुकभूमंडळ ॥ त्यांतपाहेस्व-
देशकेवळ ॥ स्वग्रामआणिस्वस्वळ ॥ सन्मत्तवाळतमांस ॥ ४० ॥ तटस्थजाहलीविस्मयहोउन ॥ ह्मणें-
कुमरनोहेहापंचवदन ॥ शिवगुरुज्ञानचिदघन ॥ चरणींनमनकरीतसे ॥ ४१ ॥ मातामोहेंव्यापिलीसुंदरी ॥
पुत्राकवळूनिचुंबनकरी ॥ प्रेमशब्देंबहुतसांवरि ॥ स्तांनपरोपरीकरीतसे ॥ ४२ ॥ वाळासीह्मणतेअवसरीं ॥
तूंचीईश्वरअवतारी ॥ आह्वांअभाभिप्रांच्यसरीं ॥ अचितांकाक्षरीप्रगटलासी ॥ ४३ ॥ निधानलाधलेंआ-
ह्वासी ॥ जेंनलाभेब्रह्मादिकांसी ॥ महत्प्रदतापसियांसी ॥ अष्टसिद्धींसीअलभ्य ॥ ४४ ॥ मगजाऊनि-
सांगेपतीतें ॥ आपणपाहिल्याप्रतीतीतें ॥ तैह्मणतीदीक्षितसतीतें ॥ ईश्वरतूतेंप्रसन्न ॥ ४५ ॥ नरनव्हेहाना-
रायण ॥ चित्स्वरूपीउमारमण ॥ अंबरहेंघटाभिधान ॥ स्वामीनिरंजनजगद्गुरु ॥ ४६ ॥ मगस्तौत्यकरूनीव-
हुतांपरी ॥ प्रेभेंआळवितीत्रिपुरारी ॥ मातापितरेंत्याअवसरीं ॥ ह्मणतीपरोपरीविनवोनियां ॥ ४७ ॥

(10)

अध्याय चवथा.

कीर्तिकरोनियांबहुवसी ॥ याचवेळींजरीप्रगटसी ॥ तरीआह्याअनाथांसी ॥ नलभसीऐसेंवाटें ॥ ४८ ॥
तरीस्वल्पदिवसगुप्तरूपेसी ॥ रहावेंआमुच्यागृहासी ॥ मगप्रगटकरावेंस्वरूपासी ॥ वृद्धविनंतीसीपरियेसी ॥ ४९ ॥
मातापितयांचेंऐकूनिवचन ॥ तत्काळवाळकझालेजमज्जिवल ॥ देऊनिमातेसिदृढालिंगन ॥ स्तनपानप्रेमैकरित-
से ॥ ५० ॥ यापरीअगाधचरित्रें ॥ दाखवीअतिविचित्रें ॥ संतसज्जनकरितीस्तोत्रें ॥ पुण्यपात्रेंवाखा-
णिती ॥ ५१ ॥ वाढतांकुमरझालाश्वोर ॥ पंचमांघत्सरिकपुकुमार ॥ भोंवताघेऊनीशिशुपरिवार ॥ नाना-
प्रकारखेळतसे ॥ ५२ ॥ हमामाहुमरीचंडूलगोरी ॥ खेळखेळतीपरोपरी ॥ पाठलागतीपरस्पर्सी ॥ हांवअंतरीं-
धरोनियां ॥ ५३ ॥ निजवयस्कवाळांसमवेत ॥ हांसोताचेगामनकरित ॥ पाहूनीबाललीलाअद्भुत ॥ होतीवि-
स्मितसमस्तजन ॥ ५४ ॥ कधींझाऊनिपित्तपाशा ॥ आख्खर्चाकखेळवहुवसी ॥ देऊनिवचनप्रमाणासी ॥
सिद्धांतासीदाखवी ॥ ५५ ॥ ज्याचेंस्वरूपअगाध ॥ दादादिकांसीनकळेपार ॥ अंगणींखेळतांपर्णावर ॥
नरनारीपाहती ॥ ५६ ॥ सुंदरउटणीलावितीअंगा ॥ स्नानाकरवृत्तीअभ्यंगा ॥ चरणांगुष्ठापासूननिगंगा ॥
त्रितापभंगासमुद्रवे ॥ ५७ ॥ तदुपरीकदावातिसंगलस्नान ॥ करचरणकरितीप्रक्षालन ॥ अनंतरआसनींवैसवू-
न ॥ भाळीचंदनचर्चिती ॥ ५८ ॥ सुरम्यमालाघालितीसुखा ॥ झगझगीतपीतांवरारिंवेळा ॥ उपवस्त्रदेऊनि-
यांवाळा ॥ पाहतीडोळांधणीभरी ॥ ५९ ॥ मेरूमदारहिमाचल ॥ मायाकर्षणेंजाहलेअचल ॥ तोचिहाचिदं-
वरदयाळ ॥ चालतांवाळभितीधरी ॥ ६० ॥ आब्रह्मस्तंभजीवमात्रांसी ॥ अन्नैंपुरवीअहर्निशी ॥ तोचिदात्मा-
मातेपार्शी ॥ शाकान्नासीमागतसे ॥ ६१ ॥ अनन्यभावेकरितीभजन ॥ ऐसेजेकांभगवज्जन ॥ तयाभाविकां-
चेआधीन ॥ स्वामीनिरंजनजगद्गुरू ॥ ६२ ॥ ब्रह्मरूपेभरलेंअंबरू ॥ तोहाचिदंशेंचिदंबरू ॥ जोधर्मसंक्षणा-

॥ २ ॥

(10A)

अध्याय चौथा.

आधार ॥ करीपरिहारअधर्माचा ॥ ६३ ॥ तोंदीक्षितकुर्ळीदुजियाकुमरें ॥ जन्मघेतलाप्रभाकरें ॥ अग्रजव्हा-
वेंचिदंबरें ॥ सद्गुणागारेंह्मणोनियां ॥ ६४ ॥ दुजापुत्रशेषावतार ॥ परमसुलक्षणगुणगंभीर ॥ जन्मपावला-
सुमित्राकुमर ॥ धरणीधरकालियुर्गी ॥ ६५ ॥ आणिकजाहलीकन्याजाणा ॥ शेषानामेंसुलक्षणा ॥ बालकां-
च्यापाहूनिलक्षणा ॥ विचक्षणाभूलपडे ॥ ६६ ॥ परस्परेंप्रीतीनियुक्त ॥ खेळखेळतीसुयुक्त ॥ चित्तकरूनि-
प्रेमासक्त ॥ सचिदानंदभक्तअवलोकिते ॥ ६७ ॥ त्रेतीलक्ष्मणआश्रयघुवीर ॥ द्वापारीबलिभद्रनंदकिशोर ॥
तैसेप्रभाकराचिदंबर ॥ कलियुर्गीअवतारजाहले ॥ ६८ ॥ धन्यधन्यदीक्षितवंश ॥ पुण्यपुरुषांचापुण्यांश ॥
एकवदूनीदेवतांश ॥ बालचंढांशुपुजले ॥ ६९ ॥ महाचिदंबरमाझीमाउली ॥ करोकृपेचीसाउली ॥ काव्य-
रत्नाचीहारावली ॥ समर्पणकेलीस्वामिकंठी ॥ ७० ॥ प्रमत्तधूसियेईलभूतें ॥ दुःखदारिद्र्यसरेलपरतें ॥ हो-
तांचिदंबरकृपाअवचितें ॥ कलिकाळातेनभीतस ॥ ७१ ॥ ऐसेहेंसद्गुरुचरित्र ॥ मधुररसाळअतिपावित्र ॥
श्रवणकरितांसकलत्र ॥ जनइहपरत्रमुखावे ॥ ७२ ॥ शिवचिदंबरआमुचापिता ॥ कैवल्यनिवासिनीआमुची-
माता ॥ पशुपतीआमुचासखाभ्राता ॥ समुद्रताजीवमात्रा ॥ ७३ ॥ स्वस्तिश्रीचिदंबरचरित ॥ ऐकतांतुष्टल-
सद्गुरुनाथ ॥ कैवल्यकिंकरश्रोतयांविनर्वात ॥ सुरसकथाभृतपुढेंअसे ॥ ७४ ॥ श्रीसद्गुरुचिदंबरार्पणमरतु ॥
श्रीशांतादुर्गापणमस्तु ॥ शुभंभवतु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

चतुर्थोऽध्यायसमाप्तः

(11)

श्रीसद्गुरुचिदंबरायनमः ॥ अन्नमोजीबालवेषधारी ॥ व्यापकजोतूसर्वातरी ॥ अजअव्ययनिराकारी ॥
लीलावतारीजगद्गुरु ॥ १ ॥ विसरोनिनुज्ञियाचरणासी ॥ देवाजाहल्लोपरदेशी ॥ आतांजरीत्वांकृपाकरिसी ॥
तरीभवसिंधूसीनभीतसें ॥ २ ॥ अनाथनाथाचिदंबरा ॥ परमपुरुषादिगंबरा ॥ पतितपावनादीनोद्धारा ॥
कृपासागरानाथांच्या ॥ ३ ॥ आजन्मनेणेंभाषामाकृत ॥ अथवानपाहिलेंसंस्कृत ॥ परीनिवृत्तव्हावयादुष्कृत ॥
भगवल्लीलागातसें ॥ ४ ॥ शक्तिनसतांअर्थकार्य ॥ त्यामुळेव्यापणतालार्थ ॥ परिचिदंबराचेंथोरऔदार्य ॥
वाचामाधुर्यदेईलकीं ॥ ५ ॥ सद्गुरुचीअज्ञापमाण ॥ कोणमानीअप्रमाण ॥ गुरुचरित्रसागरीजाण ॥ अवगाह-
नकरीतसें ॥ ६ ॥ आतांनकरावीदुपेक्षा ॥ मानवरूपावैरुपाक्षा ॥ सर्वांसंतसज्जनापेक्षा ॥ कमलदलाक्षा-
उमापती ॥ ७ ॥ वदवींआपुलेंपुष्पचरित्र ॥ सुरस्यसुरसपत्रापवित्र ॥ अवनकरितांप्राणिमात्र ॥ इहपरत्रमुख
पावे ८ मगमुनीश्वरह्येब्राह्मणासी ॥ आतांएकाशातिचिती ॥ जेचिदंबरकथाअविनाशी ॥ भवव्यथेसी-
हारवी ॥ ९ ॥ यापरीवाललीलाविदुत ॥ जनकजननीसीविलदावित ॥ तेणेंउभयतांसंतोषचित्त ॥ हर्षभरी-
तअसतीकीं ॥ १० ॥ तोंएकेदिवशीअकस्मात ॥ चिदंबरवेळतांबाळींसमेत ॥ शिवपूजाकरावीसावचित्त ॥
ऐसेंवाटतमानसीं ॥ ११ ॥ मगरचिलेंएकशिवालय ॥ पापणाचेंलिगमृन्मय ॥ श्रीसांबचरणींलावूनिलय ॥
मंगलद्रव्यसर्मापितसे ॥ १२ ॥ पत्रेंपुष्पेंविल्वंमंजरी ॥ भावेंबाहिल्याशशिशेखरीं ॥ धूपदीपनैवेद्यपरोपरी ॥
शिवमंदिरींकरितसे ॥ १३ ॥ एकभावेंकरोनिपूजन ॥ मगकरितसेनामसंकीर्तन ॥ प्रेमेंनाचेकरीगायन ॥
पंचवदनतृप्तव्हावया ॥ १४ ॥ वस्तुनामिळेपूजावसरीं ॥ तरीपूजनकरीमानसोपचारीं ॥ शिवव्रतातेंआचरी ॥
ध्यानकरीईश्वराचें ॥ १५ ॥ पाहुनिचिदंबरवालभाव ॥ प्रसन्नजाहलेसदाशिव ॥ तैवाळांवाटेलअपूर्व ॥ दे-

(२)

अध्याय पांचवा

वाधिदेवऐसेंकरी ॥ १६ ॥ मृत्तिकाभाशेशर्करासी ॥ तोचिनैवेद्यकरीशिवासी ॥ प्रदक्षिणागौरीहरासी ॥
साष्टांगैसीनमीतसे ॥ १७ ॥ मगस्तोत्रकरूनिअपार ॥ भावेंआळवीगिरिजावर ॥ इंद्रचंद्रादिमुरवर ॥ कुवे-
रादिकिकरजयाचे ॥ १८ ॥ प्रसादशर्करायेऊनिकरें ॥ बाळांवांटीभेमभरें ॥ अंतरींनसेविकल्पवारें ॥ अ-
तिआदरेंकरूनी ॥ १९ ॥ बालकांदिधलेपृत्तिकाखडे ॥ तोचिआहलेसाखरपेढे ॥ नवलपाहतांजाहलेवेडे ॥ मा-
यचापांकडेसांगती ॥ २० ॥ आणीकतेंअचोइतरांभी ॥ ग्रामस्थलहानथोरांसी ॥ श्रुतजाहलेंअवध्याग्रामासी ॥
दर्शनासियेतीग्रामवासी ॥ २१ ॥ तोचिदंबरवसलेध्यानस्थ ॥ योगीजभेसमाधिस्थ ॥ अंतरींपरमात्माकूटस्थ ॥
लोकतटस्थपाहती ॥ २२ ॥ सरळसासिकामुहास्यवदन ॥ आजानुबहुविप्रनंदन ॥ पाहूनिस्तोपलेंभन ॥
समस्तजनसुखावले ॥ २३ ॥ भावेंनमूनिवाळसी ॥ मागसिमुक्तांतपिवासी ॥ हाअवतारीपुरुषमानुषी ॥ मग
निजालयासीपैंगेले ॥ २४ ॥ संतोषप्रार्थनाकरिपिता ॥ तोचिदंवराएकताता ॥ प्रगटनहोइजेआतां ॥ तैशी
माताविनवीतसे ॥ २५ ॥ भगवदवतारचिदंबर ॥ तानव्हेकींसामान्यनर ॥ सहजलीलाअपार ॥ वारंवार
करीतसे ॥ २६ ॥ दृष्टितरळतांमहाकाल ॥ तोहीहोतसेअतिविकळ ॥ वालर्त्वीहोऊनिभयाकुल ॥ स्वभावको-
मलदावीतसे ॥ २७ ॥ जोअसेव्यापूनिब्रह्मांडी ॥ पंचभूतात्मकमहापिंडी ॥ आपणालागतेह्मणेथंडी ॥ वारा-
यापासोडीद्यावेगी ॥ २८ ॥ अनंतब्रह्मांडेंज्याचेउंदरी ॥ भासतीअणुरेणुचियापरी ॥ क्रीडाकरितसेपरोपरी ॥
लीलावतारीजगद्गुरु ॥ २९ ॥ निर्विकारीअवस्थातित ॥ माताअंकीहोयनिद्रिस्त ॥ मध्यंतरींचहोयजागृत ॥
कदाभयाभीतहोऊनियां ॥ ३० ॥ पूर्णकामअसोनिआपण ॥ भक्तकामनाकारितीपूर्ण ॥ मृत्युलोकीहोऊनिअ-
वतीर्ण ॥ भवसिंधोत्तीर्णकरितीजना ॥ ३१ ॥ जवळीवोलाचूनिएकेदिवशीं ॥ पितासांगेवाळकासी ॥ मानवा

॥ ६ ॥

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com